

In praxi ciborium illud denuo consecrandum erit sub conditione in alia Missa. Possunt etiam illae particulae absumi post utramque Communionem, sed ante purificationem. — S. Lig. n. 217.

praedicta sacerdotis intentio ad eiusmodi in iis adiunctis consecrationem nullatenus se porrexerit. Num vero concludendum idcirco erit, si quid vel leve ex iis, quae in rubricis praescribuntur, fortuito et inadvertenter excidat, semper in sacerdote praesumendam esse absentiam intentionis, utcumque idem sacerdos bona fide agens etiam actualem inter consecrandum intentionem habeat, propterea quod (ut aiunt) generalior in ipso praesumatur intentio nunquam consecrandi in iis adiunctis, in quibus non sine aliqua culpa quispiam rei conscius consecraret? Si ita se res habet, dicendum esset, uti bene advertit Reuter (part. 4. n. 155.), quod deficeret intentio in operante, quoties operatur contra legem invincibiliter ignoratam, aut hic et nunc non cognitam. V. gr. (subdit) in baptizante, ordinante, contrahente matrimonium, deesset intentio, quando subiectum sacramenti suscipiendi non haberet dispositionem requisitam ad fructum sacramenti, a conferente invincibiliter ignoratam. Atqui admitti haec nullo modo possunt, et rationem addit (Ibid.) ipse Reuter, quia gravia incommoda inde sequerentur, adeoque ex voluntate Christi debet adesse nihilominus intentio.

Et Reuter quidem (l. c.) gravia haec incommoda dicit non sequi ex intentione non consecrandi hostias extra corporale positas: idque verissime dictum putabimus, si supponamus, eiusmodi defectum non manere occultum, sed statim animadverti. At enim finge, quaeso, neque sacerdotem neque alios defectum advertisse; et proinde eas particulas adorari, in tabernaculo reponi, et fidelibus eucharisticum panem petentibus distribui imo et ad infirmos pro viatico deferri. Numquid vero minus gravia haec acciderent

incommoda? Gravissima itaque illa ratio, qua Reuter evincebat falsitatem illius principii generatim sumpti, nempe deesse in operante intentionem, quoties operatur contra legem invincibiliter ignoratam, haec, inquam, ratio et in casu nostro vim suam omnem manifeste retinet.

Inquirendum potius videtur, num et quomodo conciliari queant sententiae Doctorum in hac quaestione, ut videtur, dissidentium. Porro ad id valde conferre potest, si inspiciatur, num de eadem an de diversa hypothesi Auctores disputent. Quis enim non videt, etiam de pyxide extra corporale sita multiplices hypotheses fingi posse? Et quidem duas ex his extreme oppositas cogitare possumus, de quibus vix aut ne vix quidem possibilis videtur dissensio. Altera est de pyxide, quam sacerdos non advertat extra corporale esse sitam, et quam simul actuali cum intentione consecret. Quis enim valide consecratas particulas negare aut dubitare posset? Altera est de particulis a clerico allatis, sed deinde ab ipso ex oblivione relictis in cornu epistolae capsula inclusis, utcumque in sacrario sermo cum sacerdote de iis consecrandis iniectus fuerit. Neque enim videtur posse eas quispiam consecratas censere.

Dubium igitur superest de casu quando sacerdos quidem virtuales tantummodo intentionem inter consecrandum habuisse supponatur, nec tamen particulae situ tam dissito aut minus decenti sint repositae, ut plane inverisimilis sit coniectura de intentione circa ipsas. Huius porro quaestionis solutio non aliunde petenda videtur, quam ex perpensa praecedenti actuali sacerdotis intentione, quousque videlicet sese porrexisset putanda illa sit, atque adeo quousque sese porrexerit et intentio virtualis; non magis enim virtualis extendi praee-

QUAER. 2° An censeatur consecratum ciborium positum quidem in corporali, sed quod ex oblivione remansit clausum tempore consecrationis?

Resp. Affirm. Ratio est, 1° quia certe possunt valide consecrari hostiae in ciborio clauso, ut supra dictum est; 2° quia Sacerdos semper censeatur habere intentionem absolutam consecrandi quidquid ipso sciente est supra corporale, et est honeste consecrabile, et habetur per modum continui. — Ita Reuter, etc.

Obiicies: Ex dictis in quaesito praecedenti, probabiliter non est consecratum ciborium extra corporale relictum, quia Sacerdos non censeatur velle peccare; a pari in praesenti casu ob eandem rationem.

Resp. Neg. paritatem. Licet enim Ecclesia velit ciborium aperiri pro maiori reverentia, attamen cum haec irreverentia non videatur notabilis, possitque hoc frequentius contingere, praeeptum hoc non adeo urget, sicut praeeptum non consecrandi extra corporale. Assertit Reuter hanc esse communem Doctorum sententiam.

95. — QUAER. 3° An censeantur consecratae guttae vini inhaerentes calici sive exterius sive interius?

Resp. 1° Guttae exterius inhaerentes nunquam censentur consecratae. Ratio est, quia merito praesumitur, intentionem Sacerdotis esse consecrare illud unum, quod est licite consecrabile; illicite autem et irreverenter, et absque ulla utilitate illae guttulae consecrarentur. Ergo... — Ita omnes. — S. Lig. n. 215.

Resp. 2° Probabilius nec consecratae censentur guttae interius inhae-

renti actuali potest; quocirca reipsa validitas aut invaliditas consecrationis ex hac dicenda est pendere. Reiecta autem, ut superius vidimus, ea norma commensurandi intentionem, quae desumitur ex voluntate non faciendi quidquid per se foret utcumque illicitum, illud iam superesse videtur, ut dicamus, eam virtuales intentionem sufficere ad consecrandas illas particulas, circa quas sacerdos, non advertens tunc indebitum particularum situm, actualem intentionem habere potuerit. Itaque si ibi collocatae particulae sint, ubi sacerdos, non advertens esse extra corporale, satis tamen praesentes putare potuerit, atque adeo actualem intentionem eas consecrandi habere, dicemus intentionem eas consecrandi non defuisse; secus vero, si parti-

culae eo loci iaceant, ut sacerdos non potuerit satis praesentes censere, atque adeo actualem intentionem eas consecrandi habere.

Et ex his iam patet, quid dicendum sit de pluribus auctoribus, qui pro sententia S. Alph. produci solent. Inspiciendum est nimirum de quam hypothesi loquantur. Si enim de iis adiunctis agant, in quibus fateri omnes debent, intentionem sacerdotis non posse praesumi, manifestum est, eos perperam nobis obiici. Quod si ulterius quis contendat, sententiam, quam de peculiari hypothesi Auctores tulerunt, transferendam esse, seu generale quoddam principium, ad quamlibet aliam hypothesim, suum hunc sibi paralogismum habeat.

rentes, et omnino a maiori quantitate separatae. Ratio est, quia non videtur esse intentio Ecclesiae, adeoque nec Sacerdotis, consecrare nisi vinum, quod per modum unius potabile est, et in calice reperitur congregatum. — *Ita communius* cum Suarez, Laymann, etc. contra *alios*. — Vide S. Lig. *ibid.*

QUAER. 4° *Quale sit peccatum consecrare hostiam fractam vel maculatam?*

Resp. Secluso scandalo, est tantum veniale (5), nisi macula vel fractura sit enormis. Si tamen deprehendatur aliqua fractura vel macula etiam notabilis in hostia post oblationem, licite talis hostia consecrabitur (6), quia iam per oblationem fuit aliquatenus Deo dicata et sanctificata. — S. Lig. n. 204., et alii communiter (7).

(5) S. Alphonsus (cit. n. 204.) dicit, esse veniale, si fiat *sine rationabili causa*.

(6) S. Alphonsus limitat, nisi *scandalum populi timeatur*.

(7) Addi solet hic quaestio, *An consecratio unius speciei sine altera sit valida*. Et S. Alphonsus (lib. 6. n. 196. dub. 3.) duplicem casum distinguit: primum, *si id casu accidat*; alterum, *Si sacerdos positivam habet intentionem consecrandi unam tantum speciem sine altera*. Quoad primum autem respondet: *Nemo dubitat, quin valida sit, si id casu accidat*. Quoad alterum vero respondet: *Negat Lugo De Euch. disp. 19. n. 103., quem sequitur Renzi... Alii communiter affirmant*.

Verum prorsus immerito absurda haec opinio tribuitur Ioanni Lugo, qui disertissime (Ibid. n. 104.) scribit: *Omnes sacerdotes consecrantes, sive per errorem, sive ex industria, unam speciem sine alia, valide consecrant*. Porro qui *ex industria unam speciem sine alia consecrat*, profecto *positivam habet intentionem*, prout S. Alphonsus habet, *consecrandi unam tantum speciem sine altera*.

Utique Lugo postquam scripserat (Ibid. n. 102.), ab omnibus reiici sententiam eorum, qui dixerunt, *consecrationem unius speciei fore invalidam, quia*

absque ullo fundamento contra veritatem verborum id asserit: cum enim consecratio cuiuslibet speciei sit absoluta, statim habet suum effectum ante consecrationem alterius speciei deinde de illa ipsorum sententia (Ibid. n. 103.) subdit: Caeterum sententia haec, si debito modo explicetur, prout ab eius Auctoribus fortasse intelligebatur, non est absurda, sed vera. Verum id non affirmat de hypothese S. Alphonsi, scilicet, *si sacerdos positivam habet intentionem consecrandi unam tantum speciem sine altera*, sed de hypothese omnino diversa, sacerdotis videlicet consecrantis et quidem etiam consecrantis non unam tantummodo, sed ambas species, exclusam tamen penitus et efficaciter intentionem offerendi sacrificium.

Videlicet explicat Lugo, quomodo de sacrificio Missae ratiocinandum sit non secus, ac de sacramento matrimonii dicere solemus, ita institutum nempe a Christo Domino fuisse matrimonii sacramentum, ut pro baptizatis ratio sacramenti a ratione matrimonii disiungi nullo modo possit: et a pari rationem sacramenti in Eucharistia ita se habere, ut ex Christi Domini institutione simul rationem sacrificii habeat. Proinde quemadmodum nullum inter Christianos existere potest matrimonium, quod non sit sacramentum; ita nullo modo

ARTICULUS II. — DE FORMA SACRAMENTI EUCHARISTIAE.

Sicut in Sacramento Eucharistiae duplex est distincta materia, ita duplex quoque est forma consecrationis, una panis et altera vini.

96. **Principia.** — I. Forma pro consecratione panis consistit in his verbis: *Hoc est enim Corpus meum*. Haec autem verba, aut aequivalentia, sunt omnino formae essentialia, si verbum *enim* excipias.

fieri posse, ut Eucharistiae conficiatur consecratio, et simul haec non habeat rationem sacrificii. Inde vero consecrarium, quod quemadmodum irritum et invalidum esset matrimonium illius, qui vellet utique illud contrahere, simul tamen absolute et efficaciter nollet recipere sacramentum; ita invalida foret etiam utriusque speciei consecratio, si sacerdos, formam proferens, absolute et efficaciter vellet intentione sua sacrificium excludere.

Ita Lugo: *Suppono id, quod communiter nostri Theologi supponunt, et docent, Christum scilicet ita instituisse hoc sacramentum, ut simul illud instituerit in ratione sacrificii nec voluerit fieri sacrificium sine sacramento, nec sacramentum sine sacrificio... ita ut sacerdotes neque extra sacrificium consecrare possent, neque absque consecratione possent sacrificium offerre, ut probat Suarez...*

Hanc vero doctrinam sic applicat hypothese consecrantis unam speciem (l. c. n. 104.): *Consequens est, ut qui vult consecrare hostiam solam, et non offerre sacrificium, sed excludendo oblationem sacrificii, nihil faceret, quia non habet potestatem ad consecrandum nisi per modum sacrificii. De facto tamen omnes sacerdotes consecrantes, sive per errorem, sive ex industria, unam speciem sine alia, valide consecrant: quia non excludunt omnino efficaciter intentionem sacrificandi, sed volunt consecrare meliori modo, quo possunt, atque ideo volunt saltem implicite per consecrationem hostiae, v. gr., inchoare sacrificium taliter, ut quantum est ex*

se, possit compleri per consecrationem calicis, si apponatur: unde iam habent tunc aliquam intentionem offerendi partialiter in consecratione hostiae. Caeterum si Sacerdos... praevidens, non posse offerri sacrificium absque consecratione utriusque speciei, et praevidens non posse consecrari utramque, vellet consecrare unam excludens omnino intentionem offerendi etiam partialiter, vel inchoandi sacrificium per illam consecrationem, per voluntatem omnino efficacem modo explicato; tunc dicimus, quod non consecraret, quia voluntas consecrandi debet esse ad minus voluntas implicita offerendi partialiter, seu inchoandi oblationem sacrificii; et in hoc sensu praedicta sententia vera esset.

Lugo igitur non dicit invalidam unius speciei consecrationem, quando solum quis positivam intentionem habeat unam speciem sine altera consecrandi; nam validam esse affirmat, licet *ex industria* unam speciem sine altera consecret; sed invalidam pronunciat, quando in hac ipsa unius speciei consecratione quis quamlibet voluntatem etiam partialiter inchoandi sacrificium, seu partialiter offerendi efficaciter excludat, non secus ac si voluntatem recipiendi sacramentum quis efficaciter excluderet, dum matrimonium contrahere intendit. Quae quidem sacramenti efficax voluntas exclusam censetur, quando quis eo animo sit, ut si sciret, celebrari verum matrimonium non posse, nisi simul sacramentum recipiatur, iam et ipsum contractum matrimonium nollet.

Constat 1° ex universali praxi Ecclesiae, et ex eius praecepto in Missali Romano; 2° ex *Concilio Florent.* in Decreto unionis, et *Trid.* sess. 13. c. 1.; 3° ex ipsa institutione divina; nam Christus transubstantiavit panem in Corpus suum praedicta verba proferendo.

II. Forma pro consecratione vini ista est: *Hic est enim Calix sanguinis mei, novi et aeterni testamenti, mysterium Fidei, qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

Constat pariter 1° ex praxi et praescripto Ecclesiae; 2° ex variis Evangelistis, qui etsi non omnino eadem verba referant, perfecte tamen quoad hunc sensum concordant.

97. **Resolves.** — 1° Valida, sed illicita est consecratio, si consecrans dicat: *Hic cibus est Corpus meum, hic calix est Sanguis meus.* — Item si proferas *Colpus* pro *Corpus* (8), *meus* pro *meum*, *es* pro *est*, *calis* pro *calix*, *Sanguis* pro *Sanguinis*, etc... Hinc deducitur, non posse excusari a peccato veniali, qui debitam diligentiam non adhibet ad verba consecrationis rite pronuntianda. — S. Lig. n. 221.

2° Invalida erit consecratio, si dicas: *Hic* (adverbialiter) *est Corpus meum, hoc Corpus est meum*, vel *hic Sanguis est meus*, quia haec verba non habent sensum, quo id significant, quod operari debent. — S. Lig. *ibid.*

3° Dubia est consecratio, si dicas: *Haec est Caro mea; illud est Corpus meum; ille est Sanguis meus.* — S. Lig. *ibid.*

4° Verba formae proferri debent in persona Christi *formaliter* et *assertive*, seu *recitative* simul et *significative*, non vero historice tantum: scilicet proferenda sunt verba Christi applicando eorum significationem ad materiam praesentem, ut haec transubstantietur in Corpus et Sanguinem Christi. Attamen scrupulus non est habendus, an verba sensu debito proferantur; nam quisvis Sacerdos praesumitur habere intentionem id faciendi, quod Christus fecit et instituit, et sic intendit sufficienter verba consecratoria proferre in utroque praefato sensu. — Elbel, n. 34. — S. Lig. *de Euch.* n. 220..., etc.

98. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An omissio vocis ENIM in forma consecrationis sit gravis?*

Resp. Controvertitur. I^a SENTENTIA probabiliter negat, quia vox illa non reperitur in verbis a Christo prolatis, et aliunde quoad Ecclesiae praeceptum non videtur constituere materiam gravem. — Ita S. Lig. n. 220.

II^a SENTENTIA affirmat, et hanc S. Lig. dicit non esse improbabilem. Ratio est, quia in re tam gravi non videtur dari levis materia in qua-

(8) Excipe, nisi imperfectus pronuntiandi modus e naturali vitio oriatur sacerdotis, cui litterae alicuius pronuntiatio sit difficilis, vel impossibilis.

cumque mutatione deliberata. Sed haec sententia parvi facienda videtur (9).

QUAER. 2° *An in consecratione requirantur ut essentialia illa verba antecedentia: QUI PRIDIE QUAM PATERETUR, etc... SIMILI MODO, etc...?*

Resp. Neg. cum sententia communi, quam tenet S. Lig. n. 222. — Lugo, etc. Ratio est, quia haec verba historice tantum proferuntur, nec ullam efficaciam sacramentalem habere videntur. Attamen si aliquando ob dubiam consecrationem forma repetenda sit, iuxta Rubricas incipiendum erit ex verbis: *qui pridie*, et *simili modo* (10). — Vide S. Lig. n. 222.

QUAER. 3° *An in consecratione calicis sola haec verba: HIC EST CALIX SANGUINIS MEL... sint de essentia formae?*

Resp. Affirm. Ratio est 1° quia verba consecrationis panis sunt haec: *Hoc est Corpus meum.* Ergo a pari verba consecrationis vini sunt tantum haec alia: *Hic est sanguis meus*, vel alia aequivalentia. 2° Quia sola illa verba *per se* exprimunt praesentiam sanguinis Christi sub speciebus vini. — Ita communiter contra aliquos. — Vide S. Lig. n. 223. (11).

(9) Quando agitur de imponenda obligatione, aut etiam de asserenda reatus gravitate, prorsus inutile est probabilitates ad eum finem in medium proferre. Nemo quippe tenetur hasce probabilitates ceu propriae conscientiae normam adhibere, neque licite Confessarius cum aliis hac uti norma potest. Multo vero magis id valet, quando istae probabilitates insuper sint incertae, obque solidi fundamenti defectum claudicantes seu nutantes appareant. Quoad culpae gravitatem quam caute incedere oportet, confer DD. unanimum sensum in not. ad n. 152. vol. I.

(10) Nemo reipsa asseruit, verba illa, *Qui pridie* etc. requiri tamquam pertinentia ad essentialem consecrationis formam; Scotus tamen contendebat, esse necessaria, quia secus verba essentialia. *Hoc est corpus meum*, potiusquam ad Christum, ad ipsum sacerdotem referri videntur.

Porro S. Alphonsus (lib. 6. n. 222.) de Scoti opinione scripsit *Non audeo dicere improbabilem.* Sed secus visum est aliis. Nam de ea Vasquez (in 3. part. disp. 198. cap. 4. n. 3.): *Haec tamen*

sententia Scoti (inquit) *tamquam improbabilis merito ab omnibus reiicitur.* Et Suarez (In 3. part. tom. 3. disp. 59. sect. 1.): *Sed haec sententia est certe improbabilis.* Et Coninck (Quaest. 78. n. 25.): *Repugnat communi sensui aliorum Doctorum, nec ulla est ratio id asserendi.* Et Lugo (*De Euch.* disp. 4. n. 39.): *Haec sententia ab omnibus reiicitur.* Escobar autem (lib. 20. sect. 2. probl. 33. 220.): *Merito quidem fere omnes auctores contra Scotum insurgunt, cuius fundamentum manifesta laborat infirmitate.* Et haec, ne plura inutiliter congerantur, satis esse possunt.

(11) S. Alphonsus quidem ait (lib. 6. n. 223.): *Utraque sententia est speculative probabilis. Sed in praxi certum est, quod sacerdos graviter peccaret, si non proferret omnia verba, quae in consecratione calicis habentur; et si forte tantum prima verba dixisset, utique deberet sub conditione integram repetere formam... iuxta rubric. lit. 16. n. 3.* Ad quae alii forte advertent, utique nihil ambigendum de iis, quae ad proximum spectant. Quod vero *speculative* utraque

QUAER. 4° *An valeat forma, si dicatur: HOC ENIM CORPUS MEUM, subintelligendo EST, ut in lingua latina frequenter fieri solet?*

Resp. Neg. Nam licet in continua oratione verbum substantivum facile subintelligi possit, in casu tamen praesenti fieri nequit: tum quia non habetur oratio continua, tum praesertim quia in re de qua agimus, forma non habet tantum sensum assertorium, ut in sermone communi, sed etiam vim transubstantiationis efficientem. — S. Lig. n. 223., et alii communissime.

CAPUT III.

DE MINISTRO EUCHARISTIAE.

Agendum 1° de potestate Ministri; 2° de eiusdem obligatione; 3° de requisitis ad rite ministrandum; 4° de modo S. Eucharistiam ministrandi infirmis; 5° de modo eam asservandi.

ARTICULUS I. — DE POTESTATE MINISTRI EUCHARISTIAE.

Minister Eucharistiae duplex est, scilicet alius consecrationis, alius dispensationis.

99. **Principia.** — I. Omnis et solus Sacerdos est Minister Eucharistiae conficiendae. Constat 1° ex *Scriptura*; Christus enim Sacramentum instituens, omnibus et solis Apostolis cum ipso recumbentibus, et proinde omnibus et solis, qui in sacerdotio illis successuri essent, dixit: *Hoc facite in meam commemorationem, Luc. 22. 19.*; ergo omnes et soli Sacerdotes hanc potestatem a Christo acceperunt; 2° ex *Conc. Trid. sess. 22. Can. 2. 3.*; 3° tandem ex universali et perpetua Ecclesiae traditione.

II. Soli sacerdotes seu presbyteri sunt Ministri ordinarii dispensationis Eucharistiae. Constat 1° ex *Conc. Trident. sess. 13. c. 8.* ubi dicitur: *Semper in Ecclesia Dei mos fuit, ut laici a Sacerdotibus Communionem acciperent, Sacerdotes autem celebrantes seipsos communicarent*; 2° ex praxi universali Ecclesiae.

100. — III. Diaconi vi suae ordinationis sunt Ministri Eucharistiae *extraordinarii*, ita ut possit eis committi huius Sacramenti dispensatio. Constat 1° ex praxi priorum saeculorum, in quibus Diaconi passim ex

sententia dicenda sit probabilis, reprehendi equidem non poterit, quisquis de hoc valde dubitet. Conf. Lugo (*De Euch. disp. 11. n. 61.*), ubi merito dicit, sententiam quorundam negativam *habere contra se va-*

lidissima argumenta. Confer et Suarez (*disp. 60. sect. 1.*) dicentem opinionem illam contra se habere *argumentum urgentissimum.*

commissione Episcoporum, vel Presbyterorum, sive generali sive particulari, Eucharistiam ministrabant; 2° ex variis Conciliis, v. gr. *Nicaeno I. generali, Carthaginensi IV.* etc... — S. Lig. n. 237.

IV. Iure ordinario solus Parochus, aut illius Superior, potest Eucharistiam dispensare. Ad hoc enim requiritur iurisdictio, non quidem pro valore actus ut in absolutione, sed pro debito ministrandi ordine. Constat 1° ex Conciliis, praesertim ex *Carthag. I. Can. 7.*, et ex *Milevitano, Can. 18.*... etc...; 2° ex universali Ecclesiae praxi. Hinc qui sine licentia saltem praesumpta Parochi Eucharistiam ministrat, ius eius in re gravi violat, ideoque graviter peccat. Quando tamen Parochus concedit aliis licentiam celebrandi in sua Ecclesia, semper censetur concedere licentiam quoque ministrandi Eucharistiam, nisi contrarium exprimat; hoc etiam praxi communi confirmatur (1) — S. Lig. n. 230. et seq.

Non tamen ita facile praesumenda est licentia, si agatur de susceptione Eucharistiae *ex obligatione.* — Vid. S. Lig. n. 235. Quare quoad Communionem Paschalem consuetudo servanda erit (2); item Viaticum extra casum necessitatis sine licentia Parochi ministrare illicitum est.

101. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An ut Diaconus ministret, necessitas debeat esse extrema?*

Resp. Neg. cum sententia communi; sed sufficit necessitas gravis, nempe cum nullus adest Sacerdos, qui commode Eucharistiam ministrare possit. — Ita S. Lig. n. 236. — Lugo. — Sed ad id commissio Episcopi vel Parochi requiritur.

QUAER. 2° *An vel in quibusnam circumstantiis Religiosi sanctissimam Eucharistiam ministrare possint?*

Resp. 1° Semper Eucharistiam ministrare possunt in suis Ecclesiis vel per se vel per alios Sacerdotes, excepto die Paschatis (3). Sic ex privilegiis SS. Pontificum, praesertim Pauli III. et Pauli IV.

Resp. 2° Non possunt autem Eucharistiam ministrare 1° In suis Ecclesiis die Paschatis, ut modo dictum est. Intellige, si sermo sit de personis saecularibus, Monasterio non inservientibus (4), etsi iam antea

(1) Imo consuetudo habet, ut in quacumque ecclesia sacerdos missam celebret Eucharistiam fidelibus, qui eiusdem participes fieri cupiant, distribuere possit.

(2) Alibi (vol. I. n. 480.) adnotatum est, ex iure et universali Ecclesiae praxi communionem paschalem in propria cuiusque parocchia sumendam esse. Si qua autem alicubi consuetudo diversa vigeat, haec sane consensum eorum, qui ius habent de hisce disponendi, supponit.

(3) Romae excipitur etiam feria quinta in Coena Domini.

(4) Inservientes, qui paschalem communionem in ecclesiis Regularium sumere possunt, non quilibet intelligendi sunt, sed qui perpetui Regularium commensales sunt et in monasteriis habitant, seu ut habet Syn. Trid. (sess. 24. c. 11.) qui *actu serviunt, et intra eorum septa ac domos resident, subque eorum obedientia vivunt.*